

KÜRTÖS

XX. évfolyam 6. szám

Közéleti havilap

2022. június

Ára 0,50 EUR

SZABAD-E SÍRNI A KÁRPÁTOK ALATT?

Megszégyenített honvédek megtört tekintete, földre dobott, tépett, rongyos zászlók, melyek alatt oly sokan haltak becsülettel e nemzetért, kifosztott, feldúlt és kirabolt városok kétségbeesett, néma várakozása a jobb sorsra, elárvult és magukra hagyott emberek milliói, és a vörös hazaárulók cinikus mosolya és elégedettsége. Értetlenül álló, dolgos kezű apák és nagyapák, akik még tegnap tekintetükkel mérték a vetést, de aratni már nem aratnak a túloldalra került ezeréves földeken, csak a győztes tolvajok hada. Minden, ami akkor volt felfoghatatlan és megmászhatatlan, a döntés, hogy a haza darabjaira hullott olyan fájdalmasan hasított az elmékbe, hogy belepusztult a gondolat is. Dunaszerdahely, Kolozsvár, Zenta, Nagyvárad, Kassa, Ungvár, Beregszász, Ipolyság és Komárom. Miénk volt ezer évig, s vajon meddig marad még?

A világtörténelem legaljasabb, a trianoni békediktátum 102. évfordulóján kiáltjuk világgá, hogy: „nem, nem, soha!”

Ezen az évfordulón mindenhol a Kárpát-hazában megcsendülnek a harangok. Mindenhol, ahol magyarok élnek a nagyvilágban, elmondanak egy imát. E napon minden magyar ember szívében megmozdul valami fájdalmas, kitörölhetetlen emlék. És tüzek gyúlnak. Örtüzek a Székelyföldön, Hargitán és Kárpátalján, a háború árnyékában a Vereckei-hágón, a Vajdaságban, a Muravidéken és a Felvidéken, az Örvidéken, hogy jelezzék, összetartozunk. És gyertyák gyúlnak tereken és emléktábláknál, és sírokon, és kopjafák tövében, hogy

emlékezzünk, és emlékeztessünk, hogy a nagyhatalmak több mint 100 éve megálmodott terve egy nemzet haláláról, Isten által megáldott, és elődeink szívós, kitartó, konok nemzeti hűsége miatt elbukott: mert még vagyunk, s még itt vagyunk.

Magunk mögött hagytunk világ-háborúkat, ki- és áttelepítéseket, forradalmakat, hősokeket és áldozatokat, nyelvfosztást, hazátlanságot és sok-sok szeretünket. A múltat, melyet elmorzsolta az idő, bár rendszerek jelszavai hirdették: nem lehet végképp eltörölni, megváltoztatni. Ami volt, örök mementó, óva int és figyelmeztet. Nagy árat fizettünk a nagyhatalmi tervezőasztalok új térképeinek elkészítéséért.

És a térképek árnyékában új fogalom született. Határon és hatályon túli magyarok lettünk. Az ígérek ellenére nem voltak népszavazások a falvaink és városaink hovatartozásáról. Már akkor is

hazudtak nekünk, mint most és mindig. Nem igazolható, hogy Apponyi Albert védőbeszédében mondta volna azt, hogy: Önök most megásták Magyarország sírját, de Magyarország ott lesz a temetésén mindazon országoknak, amelyek most itt megásták Magyarország sírját. Nem mondta, de mondatta volna, s ha nem mondta, most mi mondjuk. Itt állunk büszke nemzetként Európa szívében, és több mint száz évvel a gyalázatos döntés után is élünk. Voltunk, vagyunk, leszünk. Bár elcsatoltak minket, de el nem választhattak a nemzettől, mert mennyei édesanyánk vigyáz ránk és oltalmaz. Az egész nemzetet, mert odafenn nem volt Trianon. És most a maradék józanság földjéről, Mária népeként, az igazság érzésével felvértezve nézzük Európa lelki nyomorát, és mi is ítéletet mondunk, ahogyan az Istent és embert megtagadó kontinens a pusztulásba indul.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Mindenkinek megvan a maga Trianonja, Erdélye, lecsatolt, elvett, elvesztett nemzetrésze, de ez sovány vigasz (...). Minden történelmi adat, minden háború, minden békekötés, minden elvesztett és megnyert ügy mögött, és minden centiméter kiigazított határ mellett emberek vannak. Emberek, akik élni szeretnének, és azt akarják, hogy egyszer majd a szülőhazájuk földje fogadja be őket..”

Mérey Katalin

Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?

(Folytatás az első oldalról)

Az elmúlt évtizedben megnyitottunk egy új fejezetet a nemzet határokon átívelő egyesítésében, és egy újabb évszázadot is Trianon után, amelynek történései a mi kezünkben, a gyermekeink és unokáink kezében van. A jövő ismét kinyílt előttünk. Rajtunk áll, hogyan tudjuk gyarapítani, fejleszteni, élettél és szorgos hétköznapi örömeivel megtölteni, hogyan tudunk ellenállni a hazug és képmutató globalizálódó világ ránk erőltetett, mindent és mindenkit egyébe olvasztani szándékozó akarataival szemben. Hogyan tudjuk megőrizni az olyan, számunkra létfontosságú építőköveket, mint a nemzet, család, haza, szülőföld, anyanyelv, zászló, kultúra, hit. Édesanyát és édesapát. Máriát és Józsefet. Hogyan marad meg épített és írott örökségünk, hogyan öröklődnek tovább nemzedékek örváltásain énekeink, táncaink és imáink. Rajtunk áll. Mindenkin külön, és mindnyájunkon együtt. Az egész közösségünkön. Mindenkinek egyéni a felelőssége ebben.

Bár a globalizált világ s a hazaárulók fizetett hada mesterkedett benne, mégsem tört meg több mint száz év. Nem teljesült a gyilkos szándék. Él a magyar, s élni fog, mert élni akar. Sokkal jobban, mint bárki más.

Akkor, június 4-én is virágzott talán az akác. Szorgos méhek hada hordta a kaptárakba az édes nedűt, mint ahogyan generációk sora építette azt a hazát, melyet az igazságtalanság és a kapzsiság oltárán feláldoztak a nagyhatalmak. Az ezeréves tölgyek a Kárpátok hegyoldalain féltőn és kérdőn kapaszkodtak az anyaföldbe, de már készülődött az új baltások hada. De mi tudjuk, s üzenjük az erdőnek: „ne féljen, / ha csattog is a baltások hada. / Mert erősebb a baltánál a fa / s a vérző csonkból virradó tavaszra / új erdő sarjad győzedelmesen. / S még mindig lesznek fák, mikor a rozsdá / a gyilkos vasat rég felfalta már / s a sújtó kéz is szent jóvátétellel / hasznos anyaggá vált a föld

alatt... / A víz szalad, a kő marad.“ S a kő maradt. Tamási Áronnal valljuk, „az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahol született”. Az elmúlt évszázad nemcsak szomorúságot, de a reményt is örökül hagyta nekünk. A reményt, hogy száz év kitaszíttottság után sincs vége, soha sincs vége, amíg élsz, amíg élünk. Minden megélt perc, amit kaptunk a nagyszülőktől, szülőktől, az ősektől ajándék. Az élet ajándéka, melyet eltékozolni vétek, elherdálni bűn.

Így lettünk mi a remény rabjai! Átszárgult rajtunk a történelem. Egy évszázad megtaníthatja az embert gyűlölni, de fel is emelheti magához, mint az Isten, hogy megmutassa igazi arcát, a szeretetet. A családjaink generációi élték meg immár a kisebbségi létet, de emberek maradtunk, magyarok maradtunk. A hitünket el nem veszítettük, őseinknek vérrel és verejtékkel, hazátlanul és magányukban megtartott örökét meg nem tagadtuk. El nem futottunk, harcainkat megharcoltuk, a reményt, hogy haza csak ott van, ahol e földre tett le a sors, a lelkünkbe véstük. Isten előtt fejet hajtva, hitünket felmagasztalva valljuk, hogy áldozatvállalás és felelősségtudat nélkül sehol sem lennénk. Ez legyen az üzenetünk a felnövekvő nemzedékek felé. Legyetek hűségesek a nemzethez. Ne a keserűség tegyen béklyót cselekedeteinkre, ne a fájdalmat, az „ami lehetett volna” ígéretét sirassuk az felett, ami elmúlt, hanem békességet, vigasztalást adjon a tudat, hogy vagyunk, s még itt vagyunk. Maradjunk hűek nemzetünkhöz, mert minden emlékezés, minden hajszaölgyökér ide köt minket. És adjon az Isten még balsors helyett víg napokat, szelidet, esendőt, mert „Megbűnhődte már e nép / a multat s jövőndőt!”

Hrubík Béla beszéde, amely elhangzott Nagycsalomján, a nemzeti összetartozás napján

MI EGY VÉRBŐL VALÓK VAGYUNK

(Megemlékezés Nagycsalomján a nemzeti összetartozás napján)

Mármint mi, magyarok. Mert 102 évvel ezelőtt hiába lett más ország a lakhelye több millió magyar embernek, a vér nem válik vízzé, egy igazi magyar ember magyar marad, bárhol is éljen ebben a nagy világban. Éppen ezért csatlakoztunk tavaly mi is az Összetartozásunk Tüze felhíváshoz, így június 4-én a Csemadok alapszervezete közösen a falu önkormányzatával újra a szőlőhegyre, vagyis a falu legmagasabb pontjára invitálta a lakosságot, hogy ott gyűjthassunk tüzet, melynek fénye szerintem az anyaországból is látható volt.

Kis ünnepségünk elején a Himnusz és egy szép vers elhangzása után polgármesterünk, Pásztor Roman üdvözölte a jelenlévőket, majd Villant Dávid adott elő gitáron egy magyar népdalsokrot. Ezután következett Hrubík Béla beszéde, aki elfogadta meghívásunkat, és szívhez szóló szavaival nagyban hozzájárult megemlékezésünk színvonalához.

Befejezőként a Szózatot hallgattuk meg, és 20 óra 22 perckor – már a lobogó máglya mellett – Gyurkovics József

gitárkíséretével közösen énekeltük a Nélküled c. dalt, melynek a címben használt sora akár mottója is lehetne a nemzeti összetartozás napjának.

Csak úgy, zárójelben említeném meg, hogy a csíksomlyói pünkösdi búcsú érde-

kes módon az idén szintén erre a napra esett, ahol több százezer zarándok szívében ott lobogott a tűz, ami bizonyítja, hogy összetartozunk, egy vérből valók vagyunk.

Vanda Zs.

Összetartozás Tüze – hagyományörzés Csábon

Három évvel ezelőtt minden biztonnal sikerült egy új hagyományt teremteni e faluban. 2020. június 4-én, a trianoni békeszerződés aláírásának 100. évfordulóján a csábi Csemadok-alapszervezet is bekapcsolódott eme összmagyar kezdeményezésbe, s tüzzrakással emlékezett meg a szomorú évfordulóról. Ezt

követte a tavalyi ilyen esemény is, majd idén vált igazán nagyszabású rendezvénné.

A falu néhány „csemadokos” fiataljának szervezésében testet öltő egész estés program csaknem kétszázötven résztvevőt vonzott a falu határában található meggy-pataki rétre. Itt az egybegyűltek „batyus nyársalás” mellett tudtak egymással, barátokkal, családtagokkal, ismerősökkel beszélgetni. A tábortűz várva várt meggyújtása 20:22-kor történt, amely során Zaťko Ervin, helyi Csemadok-elnök nyitóbeszédét hallgatta a közönség.

Ervin kiemelte, hogy bármi is történjék, a jövőt optimistán kell szemlélni, már csak azért is, mert a magyar ember számára oly szomorú június 4-ből sikerült legalább részben egy felemelő napot kreálni. Felemelő azért, mert 102 évvel a trianoni döntés után még mindig lobog a láng Csábon, a láng, mely a közösségünk jövőbe vetett hitét világítja meg. A beszéd után a csábi alapiskolások kapták kézhez a stafétabotot.

A megható kultúrműsor alatt a fiatalok elszavalták, majd elénekelték az Ismerős Arcok Nélküledét, majd – a felhívásnak eleget téve – táncra keltek a Korpás Éva-féle „A pozsonyi sétatérén” c. dalra, ami idén az Összetartozás Tánca elnevezést kapta. A műsort követő vastags elismerésként szolgált mind a diákoknak, mind azok felkészítő tanárainak.

Az est további részében kötetlen beszélgetések, táncok folytak az őrűz körül, de volt még egy-két megható pillanatban részük az ott tartózkodóknak: nagyjából százan a tűz köré állva énekeltek nemzeti imánkat, a Himnusz, mely aktust szintén taps fogadott. A másik ilyen esemény pedig a lakodalma-

sok rövid látogatása volt: Balga Patrik és Jakab Krisztina friss csábi házaspár pár perc erejéig kíséretükkel a tömegbe vegyülve táncoltak a tűz körül, sőt, még a menyasszony ellopását is sikerrel vitte véghez a vőlegény. Innét is szeretnénk kívánni nekik hosszú és boldog házasságot.

Hajnali két órakor kezdődhetett az esemény utáni takarítás: ki gondolta volna, hogy eddig leszünk ott. Remek tapasztalatokkal gazdagodtunk a jövőre nézve: szinte biztos, hogy 2023. június 4-én is lesz hasonló rendezvényünk! Itt

pedig álljunk le egy kis időre, mikor is akarva-akaratlanul, de csak-csak felsejlik Vörösmarty Szózatjának egyik legszebb versszaka: „És annyi balszerencse közt, / Oly sok viszály után, / Megfogyva bár, de törve nem, / El nemzet e hazán.” Jövőre találkozunk, s ahogy az egyik résztvevő nyilatkozott: Hajrá magyarok, hajrá Csáb!

Csemadok Csábi Alapszervezete

Az „Összetartozás Tánca” Ipolybalogon

A június 4-i nemzeti összetartozás napi megemlékezéseknek egy érdekes és szívmengető színfoltja volt az a dunamocsi kezdeményezés, amely felhívás szerint: „június 4-én a Felvidék megannyi pontján egyazon órában ugyanazokat a táncokat táncoljuk, ugyanazon énekeket énekeljük, amelyek nemzedékeknek voltak meghatározó táncai, énekei... A bemutató elsődleges célja, hogy a tánc erejével hirdesse határokon innen és túl a nemzeti összetartozás, a magyar összefogás és szolidaritás fontosságát, mely kizárólagos záloga lehet jövőbeni megmaradásunknak és gyarapodásunknak szülőföldünkön.” Ehhez a felhíváshoz kapcsolódva az Ipolyi Arnold Alapiskola kisdíákjai is megtanulták és eltáncolták az „Összetartozás Tánca” elnevezésű koreográfiát, amelyet június 3-án 46 lelkes kisdíák elő is adott az iskolában, majd ennek videofelvételét elküldték a szervezőknek. Valamennyi, a felhívásba bekapcsolódó intézmény tánca megtekinthető az esemény FB-oldalán (<https://www.facebook.com/osszetartozastanca>). A közös táncra valójában a következő napon került sor a komáromi Klapka téren, ahol Korpás Éva és zenekara muzsikájára ropták a Kárpát-medence több mint 102 pontjáról érkező 40 intézmény közel 1500 növendéke. Összesen pedig 5000 gyerek táncolta az egész Felvidéken és Magyarországon több pontján, köztük a mi is iskolánkban is.

-km-

TRIANON – ÖSSZETARTOZÁS NAPJA - PÜNKÖSD

Trianon és az összetartozás napja két fogalmat takar, valójában mégis majdnem ugyanarról az eseményről beszélünk. Trianon a gyász napja, a legtöbb magyar szemében a nemzetre erőltetett békediktátumról, az ezzel kapcsolatos előzményekről és végkifejletről szól. Ez így volt eddig is, és így van ez rendjén. 2010-ben a Magyar Parlament ezt a napot elfogadta az összetartozás napjának is, mintegy jelezve a világ felé, hogy a Trianon óta megosztott magyarság, éljen bármely szomszédos ország területén, vagy bárhol a világban, összetartozik. Ez nem csak szavakban nyilvánul meg az anyaország részéről, hanem társadalom-politikailag és anyagi támogatásokban is. Ez a kettősség megnyilvánul minden ilyen évfordulón, mert mind a kettőnek megvan a maga jelentősége. Régióinkban először 2020-ban, a századik évforduló kapcsán szerveztünk egy nagyobb szabású emléknapot, melyen egyrészt megemlékeztünk a gyásznapról, másrészt – összefogva magyarországi településekkel

– az Ipoly folyón öt helyen magyar nemzeti szalaggal összekötöttük a két partot. A százegyedik évfordulón a következőtességnél maradt a nagykürtösi régió nevében Párkányban a Duna bal partján átadtam egy magyar történelmi angyalos címeres zászlót Kovács László magyar extrém sportolónak, aki ezt egy evezős deszkán átvitte a túlsó partra, majd ott folytattuk a beszélgetést.

Az idén hasonló eseményekre került sor, csak most a hídon keltünk át a Dunán. A Magyarok Világszövetsége kezdeményezésére Juhos Gábor Trianon-maraton futóverseny valósult meg Ipolytarnóc–Balassagyarmat között 4-én. Ennek a kezdeményezésnek ez volt az első évfolyama, a következő években folytatódik majd az ország más területein. Délután 14 órakor, a balassagyarmati Szentháromság katolikus templomban György Ferenc ipolybalogi plébános

szentmisét celebrált a Szent Korona ipolybalogi hiteles másolatának jelenlétében. Fél 5-kor megszólaltak a harangok, majd elhangzottak az emlékbeszédek. Az egyik szónok Patrubány Miklós volt, az MVSZ elnöke, aki részt vett az este 18 órakor kezdődő további programokon a Honvédelmi Sportközpontban. A programban Sajó Sándor Magyar ének című versét Majer Zsolt adta elő, majd Ipolybalogról Lőrincz Sarolta Aranka történelmi előadása hangzott el. Vesztergám Miklós „A Szent Korona mint egyesítő erő” címmel tartott előadást, melyben kitért a Szent Korona Körök alakulásának fontosságára az egész Kárpát-medencében. Ezek után volt még önvédelmi bemutató, melyet dr. Zöllei Zoltán és társai mutattak be, majd Mónus József a „Farkas” világsúcstartó, harci és távlövő íjász buzdító beszédét

hallhattuk, és az utána tartott bemutatóját láthattuk. Az tábor tűz mellett tüzes ostoros bemutatót láthattak a kirtartók és beszélgetéseken vehettek részt.

Második nap, 5-én délután 15.30 kor a Palóc Múzeumban megtekinthettük Jelenczki István filmrendező és felesége, dr. Zseni Annamária pszichiáter ÖNTÉR-KÉP című filmjét, és részt vehettünk az utána való beszélgetésen a filmről.

A harmadik nap csúcsondott ki az a teljesítmény, amely az első nap 8 órakor indult el Balassagyarmatról, a határátkelő hídjától az Ipolyon Szklenár Tamás sportoló követünk vezérletével. Ő vitt kajakjában ugyanis az egész út során egy kisebb Szent Korona-másolatot, mellyel 6-án reggel 9 órakor megérkezett Esztergomba, ahol már várták érkezését. Útja során több helyütt az Ipoly egyes partján üdvözölték őt, sőt csónakjaikkal is elkísérték egy darabon. A program szerint megérkezett Esztergomba 10 órára a Szent Korona ipolybalogi másolata,

amely az esztergomi Nagyboldogasszony és Szent Adalbert-főszékesegyházban (Bazilikában) lett kiállítva, és jelen volt a 11 órakor kezdődő szentmisén, melyet dr. Török Csaba c. prépost, plébános celebrált az ipolybalogi György Ferenc plébános úr segítségével.

A szentmise után 14 órakor a Mária Valéria hídon átvittük a Szent Korona másolatát Párkány városába, a városi múzeumba, ahol kiállítottuk, és megtekinthető volt az érdeklődők számára. Abban a teremben volt kiállítva, ahol a 16 órakor elkezdődött egy-két hétig megtekinthető kiállítás: A Magyar Szent Korona képei fotókon Budapestről, mindegyik kép alatt magyarító szöveggel. A

32 képből álló kiállítás igen szépen kivitelezett fotókból állt, melyeket Szeibert András mutatott be – egy kisebb előadást tartott a koronázási ékszerekről. A megnyitót, melyet Juhász Gyula, a múzeum igazgatója tartott, egy kis kultúrműsor követte, melyen Lőrincz Sarolta Aranka szavalta el saját versét, majd Vesztergám Miklós tárogatózott, aki előadást tartott a Szent Korona-tanról, a szakrális királyságról. A kiállítást méltatta a város polgármestere is, Szabó Jenő.

A három napnak ez volt a záró ünnepsége, méltó volt pünkösdi megünnepléséhez, Trianon emlékéhez és az összetartozás napjához.

Balogh Gábor

Ipolynyéken felavatták a Nemzeti Újrakezdés Emlékhelyét

Május 19-én felvidéki és anyaországi közéleti személyiségek leplezték le a Nemzeti Újrakezdés Emlékhelyét Ipolynyéken, a Csemadok-alapszervezet tulajdonában lévő tájház udvarán. Az emlékhely avatásán jelen volt Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke, Czimbalmosné Molnár Éva, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetője, Hrubík Béla, a Csemadok elnökségi tagja, a kopjafa megalkotója, Pobori Sándor, a Csemadok helyi elnöke és Forró Krisztián, a Szövetség országos elnöke. Az avatón beszédet mondott Czimbalmosné Molnár Éva, aki többek között kiemelte:

„A kopjafa jellegzetessége népünknek: a fába vésett emlékezet. Ez a következő nemzedéknek szól, gyermekeinknek, unokáink és dédunokáinknak. A fa – a kopjafa is – idővel kidől, éppen ezért a fáról gondoskodni kell, ápolni kell, és amikor elkorhad (hiszen minden kopjafa elkorhad egyszer), akkor dönteni kell a sorsáról. Pótolja az ember? Felújítja a régit? Lemásolja az előzőt? Másikat állítson a helyére? Hazavigye a régit? Erre mondja Jékely Zoltán is, hogy ahol kopjafát állítanak, ott nemcsak a közösség él, hanem az emlékezés is élő.

Ahol kopjafát állítanak, ott bíznak benne, hogy lesz jövő

nemzedék, amely gondoskodni fog az emlékekről. Az ipolynyéki emlékoszlop így lesz elsőnek az emlékezés pontja, és minden további nemzedéknek az újrakezdés jelképe is. Ezért is nevezhetjük a helyszínt a Nemzeti Újrakezdés Emlékhelyének.

Az emlékoszlop az elszakított részeknek is emléket állít. Emiatt is mélyen egyet lehet érteni vele, hogy az emlékhely anyagául részben a követ és részben a fát választották. A térkő, amelyen állunk, jelképezi, hogy vannak olyan dolog, melyeket kőbe véstek, és melyeket tiszteletben kell tartanunk. Ilyen például a létrejött államok területi épsége. A fa ugyanakkor egy élő anyag, ahogy a nemzet is az. A nemzetet a határok ugyan elválaszthatják, de a történelmünk, a nyelvünk, a kultúránk összeköt bennünket. Nemzetünk – ahogyan a fa is – érlik, változik, és gondoskodnunk kell róla, hogy a szülőföldön a jövőben is legyenek olyanok, akik majd éltetik és megőrzik a magyarságot.

Magyarország Kormánya tizenkét éve működik közre abban, hogy a magyarság megerősödjön a szülőföldjén, és élő kapcsolatok gazdagítsák a nemzet egészét. Ennek során megszilárdítottuk azt az intézményrendszert, mely Kárpát-medence-szerte, sőt az egész világon hirdeti a magyarság jelenlétét. Ennek az erős intézményrendszernek itt, Ipolynyéken több bástya is van. A korai évektől kíséri a gyermekeket az óvoda, a nagyobbakat immáron 64 esztendeje a Balassi Bálint Alapiskola is. A harmadik bástya a római katolikus plébánia, mely a tudáson túl a lelki felüdülésnek is a forrása. A magyarság itt, Ipolynyéken is azt üzeni az intézményeivel, hogy jelen vagyunk, sőt jelen leszünk akkor is, amikor ennek a kopjafának a sorsáról a jövő nemzedékének kell majd döntenie. Erősek vagyunk, és képesek vagyunk megőrizni azokat az értékeket, hagyományokat, amelyeket őseink bíztak ránk, köztük nyelvünket is“ – fejezte be mondanivalóját a főosztályvezető asszony.

A rendezvényen, a Csemadok Ipolynyéki Alapszervezete döntése alapján, Ipolynyéki Magyar Kultúraért Díjban részesült Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár, aki a hivatali elfoglaltsága, kormányalakítási meghallgatások miatt csak a délutáni rendezvényeken volt jelen. A díjat így Pobori Sándor és Hrubík Béla az esti órákban Kalondán, az ottani felújított tájház avatóján adták át az államtitkárnak, aki megköszönte és nagyra értékelte a díjat.

AI

Korszerű tanműhelyekkel gazdagodott az ipolysági Műszaki és Szolgáltatóipari Szakközépiskola

Partnerséget építünk

A szakközépiskola ünnepélyes keretek között adta át az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program (www.skhu.eu) keretén belül európai uniós támogatással felújított tanműhelyeit.

A közelmúltban a térségben ugrásszerűen megnőtt a gépész végzettségű szakemberek iránti kereslet. Annak érdekében, hogy az iskola a munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelő gépészműszereseket képezhessen, fontos a magas színvonalú szakmai gyakorlat biztosítása. A szükséges fejlesztésekre a Fespizz Kft. partnerrel közösen (Vezető Kedvezményezett) megvalósított „ORG-EMP Gyártási kapacitás növelése Nagyoroszipán” (SKHU/1802/3.1/026) c. pályázat keretein belül került sor. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap 276 428,48 eurós (85%) támogatásával felújításra kerültek a tanműhelyek belső terei. A hegesztőműhely a legmodernebb hegesztő-

szimulátorral, hegesztőgépekkel, valamint a munkanyagok vágásához és feldolgozásához szükséges plazmahegesztőgéppel és egy korszerű elszívó berendezéssel gazdagodott. A fémmezmunkáló műhelybe új CNC esztergagép, CNC marógép és 3D nyomda került. Az új tanműhelyben a diákok a gépalkatrészek műszaki rajzainak előkészítését és a termék előállítását a Solid Works program segítségével sajátíthatják el. A Nyitra Megyei Önkormányzat, mint az iskola fenntartója, a kötelező (5%) önrészen túl az iskola számára biztosította a berendezések beszerzési árának emelkedése következtében megnövekedett költségek finanszírozását is több mint 50 ezer euró összegben. A magyarországi partner Fespizz Kft. a közelmúltban adta át a pályázat keretén belül megépített új gyártócsarnokát, ahová munkatársként várják az ipolysági szakközépiskola végzett, jól felkészült tanulóit is.

A pályázat a „Határokon átnyúló területi fejlesztések az Ipoly mentén” c. foglalkoztatási célú térségi akcióterv (Territorial Action plan for Employment [TAPE]) jelentős projektje. Megvalósításának köszönhetően nem csak új munkahelyek (Fespizz Kft.) jöttek létre, hanem biztosítottá vált a versenyképes szaktudással rendelkező munkavállalók képzése is. A TAPE projektek együttesen erősítik a határtérség gazdasági fejlődését, a korábbi organikus kapcsolatok újraindítását, a munkaerő-mobilitást és a foglalkoztatási helyzet javulását. A teljes akciótervet a Középső-Ipoly Mente Regionális Fejlesztési Ügynökség a magyarországi Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulással együttműködve fogja össze. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Lőrincz Mária

2022. május 31-én tartottuk iskolánkban a gyermeknapot. Vidám gyerekzsivaj töltötte be az iskola udvarát. Ez volt az a nap, mikor nem a tantermekben kellett szorgoskodniuk a gyerekeknek, egy nap, mely a jókedv és szórakozás jegyében telt a színes szabadidős programoknak hála, melyek az udvaron és a tornateremben zajlottak.

A reggeli és a napi program ismertetése után különböző programokon vehettek részt a tanulók. A nap mozgással indult, Skerlec-Nagy Mónika bevezetett bennünket a zumba rejtelmeibe, melybe kicsik-nagyok egyaránt bekapcsolódtak. Ezt követően Gál Tamás előadóművész A helység kalapácsa című előadásával igazi Petőfi korabeli hangulatot varázsolt iskolánkba. A városi komédiák hangulatát idéző produkció Petőfi páratlan humorával, groteszk elemekkel fűszerezve tárta eléink ezt a különös világot. Az előadást a diákokkal való állandó kommunikáció, a sokszor improvizációnak tűnő stílusgyakorlat és interaktív játékmód tette fergeteges komédiává. Rövid el-

Gyermeknap az Ipolyi Arnold Alapiskolában

igazítás után kutyás bemutató is várt minket, ahol sok érdekes és új információt tanultunk meg diákjaink kis kedvenceiről. Lenyűgözve csodáltuk az ebek engedelmességét, feladataik végrehajtását. Majd megkezdődtek a hagyománnyá vált gyermeknap-i akadályversenyek, ügyességi feladatok, melyek során az osztályok egységes csapattá kovácsolódtak. Emellett az iskola udvarán felállított trambulín és a közös mozgás a futballpályán is a gyerekek jókedvét hivatott szolgálni.

Ebéd után diákjaink táncra perdültek, egész délután folyamatosan szólt a talpalávaló. Rendezvényünk nagyon jól sikerült, a diákok és a pedagógusok egyaránt jól érezték magukat.

Boldogság volt számunkra, hogy a gyerekek kacagása és vidám mosolya végigkísérte a napot.

csb

Gyermeknap a Balassi Bálint Alapiskolában

Gyermekeink ünnepnapja a nemzetközi gyermeknap. Ipolynyéken, a Balassi Bálint Alapiskolában is, mint sok más helyen, a diákok nagy örömeire gyermeknapot tartottak. E jeles nap alkalmából, június 3-án kilenc órakor a gyerekek apraja-nagyja az osztályfőnökökkel és a pedagógusokkal az iskola hátsó udvarára vonult, hogy kezdetét vegye a játék, a móka és a kacagás. A diákok alig várták, hogy birtokba vehessék az ugrálóvárakat. Hosszú sorokban, türelemmel

várták ezt a ritka élményt. Ezzel párhuzamosan ügyességi és mozgásos játékokkal töltötték el a péntek délelőttöt. Mindenki megtalálta a számára megfelelő programot. Együtt játszhattak, sportolhattak az alkalmi gyermekparadicsomban. A gyermeknap alkalmával meglátogatták iskolánkat a leendő elsősök is, akik átvehették Gyurász Szilvia igazgatónőktől az iskolatáskájukat, melyet a Rákóczi Szövetség ajánlott fel a szeptemberi kisiskolásoknak.

-mt-

GYERMEKNAP A „JÚNIUS A VADÁSZAT ÉS VADVÉDELEM HÓNAPJA“ JEGYÉBEN

Kicsivel több mint egy éve annak, hogy óvodapedagógus kollégánommal azon töprengtünk, mit tervezzünk az óvodás gyermekeinknek gyermeknapra.

- Gyerünk ki a vadászlakhoz! – pattant ki a kollégánom fejéből.

- Rendben – mondtam –, de akkor csináljunk nekik vadász gyermeknapot.

A tervet pedagóguskollégáimmal és vadásztársaimmal meg is valósítottuk. A gyermekek valóság-ral ragyogtak a boldogságtól, és mi akkor elhatároztuk, hogy ezt a gyermeki örömet újra látni szeretnénk. Idei vadász gyermeknap rendezvényünk azonban „kissé” kinőtte magát az elmúlt évihez képest, ugyanis a tavalyi 22 óvodás gyermek helyett a vadászlak udvara idén mintegy 200 résztvevőnek adott helyet. A napot sorakozóval kezdtük fegyelmetten, kürtszóval, vadászhimnusszal, ahogy a vadász hagyományok megkövetelik minden vadászati rendezvény esetében. Elmondtuk a gyerekeknek, hogy a vadászat nem csupán arról szól, hogy az ember kiül egy lesre, és a vadat meglövi. Egy jó vadász jó ember is kell hogy legyen, aki ismeri a vad életfeltételeit, anatómiáját, szokását, szükségleteit. Télen, szükség idején eteti a vadat, és a téli etetésre már egész nyáron készül.

Ismertettük velük azt is, hogy a vadászat milyen fontos helyet kapott a művészetben, irodalomban, zeneművészetben. Fontos szerepe van a kinológiának és a solymászatnak is, és a nap folyamán mindezeket be is mutattuk nekik.

A vadászlak homlokzatán kiállítást rendeztünk be, ahol a tróféák, hullott agancsok mellett megtekinthették Jozef Dihe-neščik művészi rajzait, faragásművészetét is. Vadászkönyveket, vadászmagazinokat és a vadászat kisebb-nagyobb tartozékait, régmúlt idők hazai vadászaik fényképeit sorakoztattuk fel.

A solymászbemutató éppúgy, mint tavaly, idén is nagy sikert aratott. A vadászkürtölés hagyományait Ing. Marián Plenta és fia, Matúš mutatták be a nagydíj közönségnek. A csalisípok és a szarvashívás szükségességét úgy vezettük fel a gyerekeknek, hogy elmeséltük nekik, a vadászok a régmúlt időkben nagyon vágytak arra, hogy kommunikálni tudjanak a vadon világával. A különféle csalisípokot hazai vadászunk, Jozef Török szövegezte meg, a szarvasbögéssel pedig kedves vendégünk, Marián Plenta nyugtázta le a mindenre kíváncsi társaságot. A kinológiai bemutatón a gyerekek megismerkedhettek a tacsókkal, szlovák kopóval, a hannoveri vérebbel és a bloodhounddal.

A bemutatót az íjászkor zárta. Az íj hazai szerelmese, Berec Péter és Magyarországról egy gyakorlott történelmi íjászmester, Bartos László vezette be a több generációs közönséget az íjászat rejtelmibe. Ezeket a bemutatókat azonban a gyermekek játékos aktivitásai és versenye előzte meg. Az aktivitásokat a különböző korcsoportoknak megfelelően terveztük. Az óvodások és az 1-4. osztályosok színes képanyaggal, kvizekkel dolgoztak.

Hullott agancsra rögzített állatokat kerestek, majd osztályozták a házi, illetve a vadon élő állatokat. Állatcsoportokat rendeztek egybe, vadnyomot azonosítottak, a vad élőhelyét kutatták, és az állatok képét annak megfelelően helyezték el egy tájképet ábrázoló festményen. Különböző tárgyakat azonosítottak bekötött szemmel, majd kiválasztották, mely tárgyak nem valók a természetbe. A csoportokat egész idő alatt az osztályfőnökök kísérték a standokon.

Az 5-9. osztályosok számára egy közeli kis erdőt szemlélünk ki versenypályának. Az ő számukra egy igényesebb versenyt terveztünk, amelyet pontrendszerre építettünk. Az erdőben egy patakon kellett átkelniük a tanulóknak, amely testi adottságuktól függően volt számukra nehéz vagy egyszerű akadály. Az első feladat a légpuskából való lövészet volt. A lövészetnél minden csoportot egy kiválasztott versenyző kép-

viselt. A nagykürtösi vadászkamara biztosított számunkra vaddisznó tercsket, de kaptunk rókát, zergét és őzbakot ábrázoló tercsket is, amelyeket egy-egy táblára rögzítve szemléltettünk a gyerekeknek.

A következő stand 15 kérdésből álló kvízteszt volt vadászzal, természettel, vadvédelemmel, vadbiológiával kapcsolatos kérdésekből.

A harmadik standon vadon élő kisállatok képeit kellett azonosítaniuk a gyerekeknek, majd megkeresni a hozzá illő felnőtt állat képét.

A negyedik állomáson állatcsaládokat állítottak össze képek alapján, majd azonosították a hozzájuk illő nyomot, azaz csapást.

A csoportok pontjai felíródtak egy közös nagy táblára, így kirajzolódott a végeredmény. Ahogy a táblán fokozatosan gyarapodtak a csoportok pontjai, úgy nőtt a résztvevők izgalma is. Mosolyt csalt mindannyiunk arcára a végeredményt várók lelkesedése. Az első három helyezett oklevelet és kupát kapott.

A napot ünnepélyes sorakozóval, kürtszóval és fáklyatűzzel zártuk. Az óvoda és az alapiskola emléklapot adott minden gyermeknek, a polgármestertől édes ajándékot, a vadászoktól pedig faragott bagoly medált kaptak.

A nyugdíjasok napközije hölgyeinek standja egyfajta pihenő hajlékként szolgált. A nyugdíjas hölgyek ügyes vezetője, Balko Zsófia mindig kiszúrta, hol vannak ácsorgó, várakozó csoportok, és kész aktivitással, kézimunkával kötötte le figyelmüket, ill. palacsintával kínálta őket.

A hivatalos befejezés után minden résztvevő megkóstolhatta a két katalanban főtt vadgulyást, amelyet az iskola szakácsnői készítettek a helyszínen.

Talán nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy ez a rendezvény erre az alkalomra összekovácsolta a lukanényei embereket. Senki nem akadt, aki elutasította volna a támogatást. Egy emberként fogott össze a falu. Adományként kaptuk a teljes katalanba való, kenyeret, temérdek süteményt, háromlábú tartókat, táblákat, ivóvizet, tízórait.

Gyerekekkel azért jó dolgozni, mert a gyerekek tiszta lelkek. Ők nem bírálnak, nincsenek nagy elvárásaik, nem követelnek tökéletességet tőlünk, beérik azzal, amit az ember nyújt nekik. Rajtunk áll, hogy olyat nyújtsunk nekik, ami jó, ami szép, ami hasznos és tiszta, hogy ha ez a bűnös, igazságtalan, szennyes világ megkísérti őket, erősebb legyen a szívükben a jóra való, összetartás, hazafiság, egymásért való kiállás és kitartás, mint az önző, „csak nekem legyen jó” emberiséget bomlasztó eszme.

Az az ember, aki nem iszonyodik a vadontól, az időjárás változékonyságától, a bogaraktól, az biztosan szereti a természetet. Jól érzi magát a friss levegőn, a fák árnyékában, a fűvön heverészve, vagy csak úgy, a szabad ég alatt. De hogy ki az, akit maga a természet is befogad, az igazából csak később derül ki. Azt mondják, az Isten a természetben van a legközelebb az emberhez. Megérint, megsimogat, de ezt az ember gyakran már csak akkor érzékeli, amikor már visszatér a szürke hétköznapi napokhoz. Ilyenkor eszébe jutnak a természetben átélt szép emlékek és visszavágyik oda.

A gyerekektől hasonló szavakkal búcsúztunk el, és reméljük, hogy valóban így fognak érezni, és akkor jövőre újra visszavágyjuk őket.

Szervező: a lukanényei régi Vadászegyesület és Lukanénye Község.

Ezúton is köszönöm drága kollégáimnak, a szülőknek, barátoknak, vadászkollégáimnak, hogy támogattak, elejétől a végéig segítettek, kitartottak. Hála és köszönet minden segédkezőnek, szakácsnőnek, a nővéreknek, pedagógusnak és nem utolsósorban minden kedves adományozónak.

Híves Éva

53. Járási Kulturális Ünnepély

Szinte hihetetlen, hogy a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya szervezésében immár több mint fél évszázada évről évre megrendezésre kerül a JUNIÁLIS nevet viselő Járási Kulturális Ünnepély, leánykori nevén Járási Dal- és Táncünnepély. Két év után június 12-én ismét a nagycsalomjai szabadidőpark adott helyet a járásunk Csemadok-szervezetei mellett tevékenykedő éneklő- és/vagy hagyományőrző csoportoknak.

Pásztor Roman, Nagycsalomja polgármestere nyitotta meg rendezvényt, utána Balogh Gábor, a Csemadok járási elnöke köszöntötte a közönséget és a szereplőket. Ezt követően Bodzsár Gyula műsorvezető beszélgetett a járási elnökkel és Kliment Évával, a területi választmány titkárával az Ipolyszécsénykén augusztus 5-7-én megtartandó Palóc Világtalálkozó előkészületeiről és várható programjairól (ez utóbbiakról lapunk júliusi számában olvashatnak bővebben).

Ami pedig a kulturális ünnepély műsorát illeti, a szokottnál szerényebb volt a felhozatal, mert a bejelentkező

csoportok, illetve szereplők közül néhányan betegség vagy egyéb okok miatt távol maradtak a rendezvényről. Mondhatnánk, hogy két újonc bemutatkozásával indult a műsor. Elsőként Böjtös Ildikó, a területi választmány elnökségének tagja Lőrincz Aranka Saroltának a béke óhajátáról szóló időszerű költeményét adta elő, míg az ipolyszécsénykei 6. osztályos Fricz Fólra egy tanulságos mese elmondásával örvendeztette meg a gyérszámú közönséget. Második körben ismét Ildikó lépett színpadra, ezúttal egy Bródy-dal, míg Flóra két szép népdal tolmácsolásával. A nagycsalomjai Villant Dávid zenetanár gitárjátékával folytatódott a műsor, melynek további részében az éneklőcsoportok vették birtokukba a világot jelentő deszkákat. Az ipolyinéki

hagyományőrzők Nagy Teréz, az ipoly-nagyfalui éneklőcsoport Tóth Mária, a csábi Szeder Kórus Zsófia Veronika, a bussai Melódia női énekkar pedig

Bombor Ivett vezetésével váltotta ki a nézők tapsát.

Az ipolyinéki Szabó Erzsébet-Klárk Szörényi duett szebbnél szebb slágerekkel, dalokkal zárta a kulturális ünnepély műsorát.

A Csemadok Területi Választmánya a Csemadok Nagycsalomjai Alapszervezetének segítségével, valamint a helyi önkormányzat és a KultMinor támoga-

tásával szervezte és rendezte meg az 53. JUNIÁLIS – Járási Kulturális Ünnepélyt. Természetesen köszönet jár a színvonalas hangosításért Nozdrovicky Tamásnak és Benko Reinoldnak.

A rendezvénnyel kapcsolatban bizonyára felmerül néhány jogos kérdés a szervezőkben. Mivel magyarázható a JUNIÁLIS iránti szerény érdeklődés? Hol maradtak a más években rendszeresen résztvevő éneklőcsoportok? Nem akarom név szerint is említeni őket, bár egyik-másik indokoltan mondta le a szereplést, de hol maradtak a többiek? És miért?

**KULT
MINOR**

-bg-

Ipolyinéki diákok a fiatal tűzoltók versenyén

Május 27-én Magasmajtényban rendezték a környező iskolák fiatal tűzoltóinak mérkőzéseit. A Balassi Bálint Alapiskolából 18 diák nézhette végig a kicsit sem könnyű feladatokat. Indulás előtt a helyi tűzoltószertár előtt három csapatba osztottak szét bennünket, melyeket a kapitányok vezettek a nap folyamán. Meglepetésünkre mindhárom csapat egy-egy rádiótelefont kapott. Ezután folytattuk utunkat a szomszédos Magasmajtényba, ahol kezdetét vette a verseny. A gyerekeknek különböző akadályokon kellett a tűzoltók által kiadott parancsra futni, ugrani, tömlővel célba találni és sok más feladatot teljesíteni. Az Ipolyinéki Önkéntes Tűzoltók jóvoltából diákjaink megismerkedhettek a jól felszerelt gépjárművel, valamint megtanulták a tömlők összekapcsolását és a tűz oltását. Köszönettel tartozunk Lukács Bernadett, Sramko Erik és Mag Márió önkéntes tűzoltóknak, akik rengeteg hasznos információval láttak el bennünket. Igencsak elfáradva tértünk haza, és megbizonyosodtunk arról, hogy tűzoltónak lenni nem könnyű feladat.

Balázs Adél

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya idén hetedik alkalommal hirdette meg az Ifjú Tehetségek Fesztiválját (ITEFESZT), melyre a járás ifjú tehetségeinek jelentkezését várta ének, zene, valamint vers- és prózamondó kategóriában. A május 29-én Kóváron megtartott rendezvényen 18 versenyző teljesítményét kellett elbírálnia a háromtagú – Gusztáv Antalnén ének- és zene-tanár, drámapedagógus, Kotoráné Belák Rózsa versmondó és Skamla József zenetanár összetételű – zsűrinek.

A település polgármester asszonya, Keresteš Renáta megnyitójában örömeinek adott hangot, hogy Kóvár adhatott helyet ennek a rangos rendezvénynek. Mint mondta, immár hagyománnyá vált, hogy rendszeres időközönként lehetőség nyílik a fiatalok számára bizonyítani tehetségüket, legyen szó énekről, táncról, zenéről, versmondásról. Ehhez járul hozzá az ITEFESZT, vagyis az Ifjú Tehetségek Fesztiválja is.

Balogh Gábor, a Csemadok járási elnöke rövid köszöntő beszédében az előző rendezvények felidézése után sok sikert kívánt a versenyzőknek, és megköszönte szüleiknek, hogy beneveztek, és felkészítő pedagógusaiknak, hogy

Ifjú Tehetségek Fesztiválja

felkészítették őket a tehetségkutató fesztiválra.

A verseny végén Gusztáv Antalnén, a zsűri elnöke elismeréssel szólt a fiatalok teljesítményéről. Az ének kategóriában arany sávú minősítést kapott Péter Tamás (12 éves, Ipolybalog) és Nagy Ráhel (11 éves, Ipolynyék), aki egyben a

kategória győzteseként is elismerő oklevelet vehetett át. Ezüst sávú minősítést ért el Bariak Lúboš (18 éves, Csáb), bronz sávú minősítéssel térhetett haza György Terézia (11 éves, Csáb) és Schmindt Vanesa (13 éves, Lukanénye).

A zene kategóriában arany sávú minősítést ért el Bojtos Dóra (9 éves, Kökeszi), Budai Brigitta (13 éves, Ipolybalog), Očko Ryan (10 éves, Lukanénye) és a kategória győztese, Valent Léna (9 éves, Ipolynyék). Hárman kaptak ezüst sávú minősítést: Húšťava Alexandra (11 éves, Csáb), Martin Igor (11 éves, Csáb), Pixiades Ricardo (10 éves, Nagycsalomja).

A vers- és prózamondók közül hárman érdemelték ki az arany sávú minősítést: Balázs Attila (13 éves, Ipolynyék), Húšťava Dániel (9 éves, Csáb), és a

kategória győzteseként Balga Erik (15 éves, Csáb). Ezüst sávú minősítésnek örülhetett Antal Emma (12 éves, Ipolynyék) és Nagy Ábel (7 éves, Ipolynyék).

A nagy érdeklődéssel kísért rendezvény krónikájához tartozik, hogy az énekesek zongorakísérete Baráz Ádám zongoraművész, míg a műsorvezetés Bodzsár Gyula nevéhez fűződött, a győztesek díját pedig a Szövetség járási MKP-platformja biztosította. Minden versenyző a CSNTV-től apró ajándékot és oklevelet kapott. Amíg a zsűri értékelt Milos Varga, a HIOS munkatársa bűvészmutatványokkal szórakoztatta a közönséget.

Megtisztelte jelenlétével a rendezvényt Jámor László megyei képviselő, aki egyben az MKP platformjának megyei képviselőjelöltje is. Az ITEFESZT előkészítéséért köszönet jár a Csemadok Kóvári Alapszervezetének.

-ár-

Virtuózok V4 előválogató Nagykürtösön

Idén a határon túli magyar lakta területeken is meghirdették a Virtuózok nyolcadik évadának előválogatóját. Felvidéken a V4 nemzetközi tehetségkutató verseny előválogatójára május 21-én került sor Nagykürtösön. A művelődési ház színháztermében a zártkörű rendezvényen Kassától Nagymegyérig 12 ifjú zenész, akik még nem töltötték be 20. életévüket, mutatkoztak be a háromtagú – a felvidéki Orsovics Yvette karnagy, tanár, Csehi Ágota zongoraművész, tanár, valamint a budapesti Bátor Tamás operaénekes, zenei menedzser – zsűri előtt.

Lényegében csak négy, a Kassai, Rimaszombati, Nagykürtösi és a Dunaszerdahelyi járásból érkeztek versenyzők:

Fajd Áron (13 éves, gitár – Ragyolc), Oláh Katalin (15, zongora – Ragyolc), Pelle Tímea (14, zongora – Újbást), Gaál Noémi (12, zongora – Rimaszombat), Vašš Claudia (10, zongora – Rimaszombat), Rácz Kevin (12, zongora – Magán Művészeti Alapiskola, Gömöralmágy), Gríger Emily Viktória (13, zongora, Kassa), Ballová Michaela (15, furulya, Nagykürtös), Szabó Bálint (8 éves, gitár, Művészeti Alapiskola, Ipolybalog), Barjan Gábor (10 éves, gitár, Művészeti Alapiskola, Ipolybalog), Illés Viktor (15, zongora, Nagymegyér), Illés Martin (15 éves, zongora, Nagymegyér)

Az előválogatót az AlisAdam PianoDuo, azaz a Baráz házaspár Baráz (Yajima) Alisa japán zongoraművésznő és Baráz Ádám magyar zeneszerző koncertje zárta.

Barát Tamás operaénekes, a zsűri elnöke lapunknak nyilatkozva elmondta, hogy élete egyik legfontosabb missziójának tartja a fiatalok és kollégák segítségét. Ennél fogva igyekszik részt venni a Virtuózok előválogatóin. Ami a szlovákiai magyar tehetségek bemutatkozását illeti, a következőket tartotta fontosnak elmondani:

- Örülök, hogy legalább tizenketten jöttek, de jobban örültem volna, ha legalább húszan, és nemcsak zongora lett volna előtérben mint hangszer, vagy a gitár, hanem nagyon fontos lett volna a vonósok vagy a fúvós hangszerek jelenléte is. Merthogy minél színesebb a felhozatal, annál látványosabb a közönségnek is. Mindent egybevetve, nagyon szép produkciókat hallottunk több hangszerestől is, éreztük azt, hogy tehetségesek, hogy szeretik a zenét.

A nagykürtösi előválogatón kívül természetesen Erdélyben, Csángóföldön és Vajdaságban is meghallgatták a klasszikus zenét játszó fiatalokat. Eredményt egy helyszínen sem hirdettek, a versenyzők oklevélben és értékes zeneművészeti könyvcsomagban részesültek. Egyelőre csak az biztos, hogy két magyarországi mellett két határon túli fiatal juthat majd a nagy nemzetközi válogatóba.

A nagykürtösi előválogató megszervezéséből oroszánrészt vállalt magára a rendezvényszervező B.I.G. Kft.

B.Gy.

Ipolynyéken újra dalolt a Palócföldi Csalogány

A magyar népdal nem pusztán a mai falusi élet visszhangja, nemcsak a falusi ember érzéseinek kifejezője, hanem az egész magyar lélek tükré. Mint egy nagy gyűjtőmedencébe, századokon át belefolyt a magyar érzelmi élet minden patakja, nyomot hagyott benne a magyarság minden lelki élménye, bölcsőjétől fogva. A magyar dal a magyar nyelvvel egyidős. Ennek a kincsnek a megismerésére, feltárására és átadására adott méltó közeget a Balassi Bálint Alapiskola, mely XI. alkalommal hirdette meg a Palócföldi Csalogány elnevezésű népdalversenyt, melynek az ipolynyéki kultúrház adott otthont 2022. május 26-án. A verseny megszervezése és megvalósítása egyben lehetőséget nyújtott minden tehetséges, énekelni szerető felvidéki, Ipoly menti magyar óvodás és iskoláskorú gyermeknek, hogy megmutassa szeretetét, tehetségét a népdaléneklés iránt. A népes csapatot 52 óvodás és alapiskolás gyermek alkotta, akik a helyi versenyzők mellé Ipolyviskről, Palástról, Ipolyságról, Ipolybalogról, Ipolyvarbóról, Lukanényéről, Csábról és Magyaránádorrról érkeztek. Négy korosztályban – gyönyörű népviseletekben – versenyeztek egy kötelező és egy választott népdallal: óvodások, alapiskola 1–3. évfolyam, 4–6. évfolyam, valamint a 7–9. évfolyam diákjai. A rendezvényt Gyurász Szilvia, az ipolynyéki alapiskola igazgatónője nyitotta meg köszöntő beszédével. Üdvözölte a versenyzőket, felkészítő pedagógusokat, a háromtagú zsűrit s végül a nézőközönséget. A szakmai zsűri tagjai Bojtos Magdolna, Zát'ko Veronika és Juszti Imre voltak. A verseny lebonyolítását

Nagy Teréz tanító néni vállalta fel, aki egyben ötletgazdája is volt ennek a színvonalas versenynek. Közben a színpadon már izgatottan várakoztak a versenyzők. Nagyon szép ismert és kevésbé ismert népdalok hangzottak el, melyekben különös szerepe volt a palóc népdalnak. A dalos kis csalogányok tapasztalatot gyűjtöttek, egészséges versengést tanultak, és megismerkedhettek a népdaléneklés szépségével, ami ma már csak a színpadon hallható. A verseny végeztével a zsűri elnöke, Zát'ko Veronika rövid kiértékelő záróbeszédet mondott. A szereplés jutalma sem maradt el, mindenki kapott valamit. A sávok minősítése kihirdetése után a közönség soraiból mindig hangos örömmujongás hallatszott, így adták tud-

tára a nyerteseknek, hogy osztálytársaik örülnek az elért, szép eredményeknek. A verseny befejeződött, a gyerekek finom ebédet kaptak. A rendezvény az iskola

mellett működő Szülői Szövetség, a Magyar Kormány és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósult meg. Köszönet mindenkinek mindenért, akik valamilyen módon hozzájárultak a verseny megvalósulásához, lebonyolításához. Reméljük, hogy jövőre ismét ilyen színvonalas rendezvényen dalolhat a Palócföldi csalogány!

A verseny részvevői és díjazottjai:

I. kategória – Óvodások

arany sáv:

Nagy Julianna – Ipolynyék
Bényi Flóra Anna – Ipolyság, FF KIKI
Bakai Máté – Ipolyság, FF KIKI

ezüst sáv:

Balik Alexa – Ipolynyék
Škerlec Emma – Ipolybalog
Kornics Nándor – Ipolyvisk
Szabó Zselyke – Ipolyság, FF KIKI

bronz sáv:

Nagy Flóra – Ipolybalog
Gondos Gréta – Ipolybalog
Bojtos Vince – Ipolynyék

II. kategória – 1-3. osztály

arany sáv:

Gyurek Lia – Magyaránádor
Tóth Roland – Ipolynyék, BB AI
Nemčok Benett – Ipolynyék, BB AI

ezüst sáv:

Rafael Dániel – Magyaránádor, MK
Szabó Barna Csaba – Ipolyvisk
Dobos Selina – Ipolybalog, IA AI
Lukács Hanna – Ipolybalog, IA AI
Valacsay Veronika – Ipolybalog, IA AI
Šóder Eszter – Ipolyság, FF KIKI
Bényi Mária Borbála – Ipolyság, FF
Makovinyi Sarolta – Ipolyság, FF KIKI
Schulcz Viktor – Ipolyság, FF KIKI

Súth Anna – Ipolynyék, BB MTNYAI
bronz sáv:

Šiket Viktória – Ipolynyék, BB MTNYAI
Guenaoui Amira – Ipolyság, Pongrácz AI

Adamek Ronald – Ipolyság, Pongrácz AI
Nedeľa Réka – Ipolynyék, Balassi AI
Kelemen Éda – Ipolynyék, Balassi AI
Jakab Alex – Lukanénye

III. kategória – 4-6. osztály

arany sáv:

Csákvári Bence – Ipolyság, Pongrácz AI
Fricz Flóra – Ipolybalog, IA AI
Stricho Maya Bella – Ipolybalog, IA AI
Varga Emese Anna – Ipolyság, FF KIKI
Gaučík Biborka – Ipolyság, FF KIKI

ezüst sáv

Rados Franciska – Ipolybalog, IA AI
György Terézia – Csáb
Csáki Anna – Ipolyság, FF KIKI
Gazdag Máté – Palást, Palásthy Pál E AI
Kováčik Olivér – Ipolyság, Pongrácz AI
Nagy Ráhel – Ipolynyék, Balassi AI

bronz sáv:

Velebny Rita – Palást, Palásthy Pál E AI
Mokso Kamilla – Ipolyság, FF KIKI
Oroszlány Lilien – Ipolynyék, Balassi AI
Bodžár Stephanie – Csáb
Vörös Eszter – Ipolyság, Pongrácz AI

IV. kategória – 7-9. osztály

arany sáv:

Fehérvári Flóra – Ipolyság, Pongrácz AI

ezüst sáv:

Bakos Regina – Ipolyvarbó, Mikszáth AI
Chebeň Tímea – Ipolyság, FF KIKI
Nagy Rita – Ipolynyék, Balassi AI
Allarám Dorina – Ipolynyék, Balassi AI

bronz sáv:

Lacov Szimona – Ipolyvarbó, MK. AI
Kuzma Noé – Lukanénye

A népdalverseny közönségdíjasa Nagy Ráhel lett.

NT

Eredményes tavaszt zártak az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola diákjai

A pandémiás időszak után újra élő közönség előtt szerepelhettek az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola diákjai is. Végre beindult a kulturális élet, sikerült megszervezni azokat a versenyeket, megmérettetéseket, ahol a fiatalok bemutathatták tehetségüket.

Április közepén Nagykürtösön az Ifjú Tehetségek Színpadán (Pódium mladých umelcov 2022) zongoristák mutatkoztak be, ahol iskolánkat négy diák képviselte. Bodžár Stephanie és Zaťko Olivér bronz sávós lett, Danko Dávid és Húšťava Alexandra pedig ezüst minősítésben részesültek. Felkészítő tanárunk Baráz Ádám volt.

A hónap végén Rimaszombatba utaztak a klasszikus gitáros diákjaink, akik szintén az Ifjú Tehetségek Színpadán (Pódium mladých umelcov 2022) mérettettek meg a régió fiataljaival. Szabó Bálint arany sávós, Barján Gábor pedig ezüst sávós besorolást kapott felkészítő tanárunk, Villant Dávid nagy örömeire.

Május közepén Ipolybalogon került megrendezésre iskolánk ITEFESZT-es válogatója (Ifjú Tehetségek Fesztiválja). 19 diák vett részt ezen eseményen, színes programot hallhattunk, ahol népdalok és népzene is felcsendült különböző hangszereken. Arany sávban részesült Škerlec

Sámuel (keyboard), Bojtos Dóra (furulya), Očko Ryan (zongora), Mihálik Sofia (zongora), Nagy Ráhel (ének), Bakos Csenge (ének). Nívódíjas lett Péter Tamás (ének).

A zsűri elnöke, Baráz Ádám elmondta, hogy színvonalas produkcióknak lehetett fűltenője.

A diákok felkészítő tanáraik Feterik Beatrix, Hives Boglárka, Hives István, Vajda Margaréta, Villant Dávid és Baráz Ádám voltak.

Szintén májusban rendezték meg Magyarországon, Pásztón a XIV. Nógrád Megyei Rajeczky Benjamin Népdaléneklési Versenyt a Pásztói Múzeumban. A megmérettetésnek nagy hagyománya van a városban, hiszen több mint két évtizede rendszeresen – kétévente – megtartják. Iskolánk első alkalommal kapcsolódott be a népdaléneklési versenybe Péter Tamás és Nagy Ráhel képviselésében. Ráhel 1. helyezést ért el, és különdíjban is részesült. Felkészítő tanárunk Vajda Margaréta.

A hónap végén a Virtuózok V4 + 2022 nemzetközi klasszikus zenei tehetségkutató verseny előválogatót rendezett a határon túli fiatal szlovákiai magyar tehetségek számára. Az előválogatóra Nagykürtösön került sor, ahol több diák is képviselte művészeti iskolánkat.

A májusi az ITEFESZT (Ifjú Tehetségek Fesztiválja) döntője zárta, melynek idején Kóvár község adott otthont. Az iskolai válogatón bemutatkozott fiatalok itt is szép eredményeket értek el.

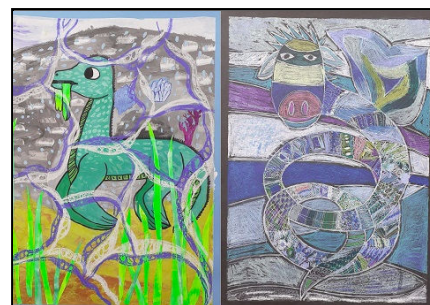
Június elején 10. alkalommal került sor a Ríša fantázie 2022 elnevezésű nemzetközi képzőművészeti versenyre Losoncon. Kilenc országból 80 iskola kapcsolódott be, összesen 1150 munkát értékelte a zsűri. Iskolánkból Bevíz Alíz, Nagy Róbert, Nagy Nelly és Kovács

Patrik is díjazottak lettek. Felkészítő tanárunk Kutak Adrienn.

Vannak félénk, ijedt kisgyerekek, akiknek nincs kedvük beszélni, de szívesen rajzolnak vagy festenek, énekelek, zenélnek, táncolnak. Az ecset, a hangszer közvetítő eszköz lehet köztük és a világ között. Sok előnyét lehet felsorolni a művészeti oktatásnak, hátrányát viszont egyet sem. Természetesen a művészet sem mindenre jó csodaszer, de mivel sokszor hatásos eszköz lehet, ezért érdemes kipróbálni.

Az új tanévben is várjuk a jelentkezőket az Ipolybalogi Művészeti Alapiskolába a következő szakokra: ének, furulya, szaxofon, hegedű, zongora, keyboard, gitár, továbbá képzőművészeti oktatásra, valamint tánc szakra is.

A felvételre a következő időpontokban és helyszíneken kerül sor:

Ipolynyék, 2022. 06. 20-án és 27-én,
13:00-tól 17:00-ig

Ipolybalog, 2022. 06. 28-án,
13:00-tól 17:00-ig

Lukanénye, 2022. 06. 20-án,
13:00-tól 17:00-ig

Csáb, 2022. 06. 21-én,
13:00-tól 17:00-ig

Zaťko Veronika

SZENT IVÁN-ÜNNEP Múzeumok éjszakája Balassagyarmaton és Szécsényben

Az évkör az időbeliségben megjelenő isteni, amit az Egyház Krisztus életeseeményeivel és a szentek ünnepeivel nyomatékosít. A kör végtelen, isteni minőségét a korai keresztények még a templomok formájával is hangsúlyozták. Hírmondói máig megvannak a környékünkön is: Ipolykiskeszi, Bény, Kissikátor, de a barokkban is, pl. az esztergomi Szent Anna-templom. A román kori félköríves szentélyek is idevonhatók.

A végtelenben való tájékozódáshoz és erőforrásjutáshoz, mintegy a végtelen felosztására, strukturálására van szükségünk. A köridő végtelenjében ilyen kozmikus és szakrális-szimbolikus osztás a két napforduló és két napéjegyenlőség keresztje: A Fény születése (téli napforduló, karácsony), a

Magyarországon a Múzeumok Éjszakája a legrövidebb éjszakahoz kapcsolódik. Voltaképpen nem a sötétség, hanem a fény ünnepe, amikor az éjszaka a legrövidebb, és a nappal a leghosszabb.

Szécsényben a Magyar Nemzeti Múzeum Kubinyi Ferenc Múzeuma és Balassagyarmaton az MNM Palóc Múzeuma egyaránt hívja a felvidéki magyarokat a közös ünneplésre.

A szécsényi múzeum kastélyépületébe hívjuk és várjuk a hagyományos viselettel rendelkező településeket, hogy vegyenek részt a Szent Iván Szépei viseletbemutatón!

A nyári napfordulón, Keresztelő Szent János ünnepén a Kárpát-medence bármely etnikuma által bármely településen hagyományosan hordott viseletek bemutatására az alábbi kategóriákban tesszük föl hívást:

- 1./ Menyecske és asszony kategória kb. 40 éves korig
- 2./ Férfi kategória kb. 40 éves korig
- 3./ Leány kategória kb. 30 éves korig
- 4./ Legény kategória 35 éves korig
- 5./ Menyasszony-vőlegény kategória
- 6./ Család kategória (szülők, nagyszülők, gyermekek és/vagy unokák, dédunokák együtt)
- 7./ Úri vagy polgári hagyományos viselet bemutatása

Az indulóktól kérjük a következőket:

- Mondják el, hogy településükön Szent Iván ünnepének milyen tartalma, esetleg helyi vonatkozása volt/van

- Ha fűződik a szenthez, az ünnephez monda, mese, egyéb hagyomány, kérjük annak föllevenítését

- Mutassák be viseletüket a lábbelítől kezdve: Milyen anyagokból, ki készítette, illetve honnan származik, milyen alkalomra volt szokás beszerezni. Hagyományosan kik viseltek ilyen viseletet? Csak Szent Ivánra és esetleg csak a templomba vagy egyéb évi alkalmakra is felöltötték?

- Mutassák be haj/fejviseletüket is (ha van jelentősége)

- Az indulók tánccal, zenei aláfestéssel, énekkel is bemutathatják viseletüket.

Jelentkezni vagy kérdést intézni a

kubinyi.muzeum@gmail.com címen vagy a

+36/20 969 6305 és a +36/32 370 143 telefonszámon lehet.

Levélcím: Kubinyi Ferenc M. 3170 Szécsény Ady u. 7.

Várjuk a jelentkezőket! Az évszakok száma szerint négyen húzzák, illetve gördítik. A Napkerék leírja az év körét a belvárosban, és a négy évszagnak megfelelő négy állomást érint.

Ideáti és odaáti palóc magyarok ünnepeljük együtt a világgosságot, a nyár kezdetét, és ünnepeljük Krisztus előhírnökét, Szent Ivánt, akinél nem született nagyobb asszonyok szülőttei közül.

Dr. Limbacher Gábor, múzeumigazgató

rámutató, az Istenember útját előkészítő Szent Iván, azaz Keresztelő Szent János ünnepe (nyári napforduló), a Fény foganása, ill. feltámadása (Gyümölcsoltó Boldogasszony, ill. hűsvét, tavaszi napéjegyenlőség) és a fény-sötét mérleg számvettségű kiegyenlítődése Szent Mihály ünnepe (ősz napéjegyenlőség). Voltaképpen a templomszentelési szertartás 12 fölfestett, kereszttel osztott köre is ilyen, körbe foglalt egyenlő szárú kereszt.

A keresztelő kút, melynek vizében lemosatik az ösbűn, és az egyén krisztusivá avatják, szintén körformájú, aligha csak praktikus okból. Ennek fedél oromzatán gyakran megjelenik Keresztelő Szent János, amint megkereszteli az alázatos Istenfiút, mellyel mintegy a keresztség mintáját és irányát is adja.

Június – azaz Szent Iván hava – 24. napján pedig Keresztelő Szent János, azaz Szent Iván ünnepe van.

Keresztelő Szent János, a megváltó Krisztus hírnöke, kapocs az Ó- és az Újszövetség között, s keresztény meggyőződés szerint Mária mellett az egyetlen, akit már anyja méhében eltöltött a Szentlélek, ezért büntetlenül született. (Mária az Ádám-tól áteredő bűn nélkül fogant). Ezért csak e két szent születésnapja szerepel a keresztény kalendáriumban, a többieknek csak mennyei születésnapjuk, azaz elhunytuk napja.

Magyarországon a Múzeumok Éjszakája a nyári napfordulóhoz, azaz Keresztelő Szent János ünnepéhez kapcsolódik. Általában a János-naphoz legközelebbi szombat. Tehát

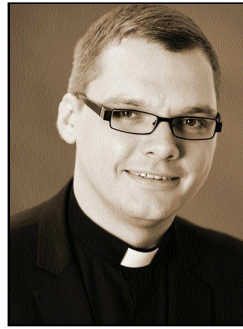
Isten szolgálja Esterházy János üzenete Krakkóban

Krakkó történelmi városközpontjában a ferences kolostora adott otthont annak a nemzetközi kulturális estnek, melyen Isten Szolgája Esterházy Jánosra emlékeztek. A program Dávid Zsuzsanna balassagyarmati festőművész „A mi jelünk a Kereszt” című kiállításának megnyitójával vette kezdetét. A festmények gróf Esterházy János életútjának állomásait, életének szakrális vonatkozásait, mártíriumát és életszentségét hivatottak bemutatni a képek különleges nyelvén. Gróf Esterházy János boldoggá avatási perét 2019-ben a krakkói egyházmegye kezdeményezte, így kiemelt fontosságú volt a pandémia utáni közös megemlékezés. A rendezvényt több egyházi előjáró is megtisztelte, valamint Esterházy János lengyelországi rokonai. Az esemény a krakkói magyar főkonzulátus szervezésében valósult meg, a ferences rendház támogatásával. A megnyitó alkalmával térségünk művészei, Hives István klarinétművész és lánya, Hives Boglárka énekművész gyönyörű magyar népi és egyházi dallamokkal emelték a művészeti élményt és a rendezvény hangulatát. Az est folytatásaként Artur Janicki filmrendező 'Esterházy János keresztútja' című lengyel nyelvű dokumentumfilmjét mutatták be a közönségnek. A film magyar feliratos változatának bemutatására hamarosan sor kerül a budapesti Párbeszéd Házában. A film után kerekasztal-beszélgetés következett, melyen részt vett gróf Esterházy János húgának, Máriának az unokája, a film rendezője, Gerencsér Tibor krakkói magyar főkonzul, valamint dr. Molnár Imre történész, Esterházy-kutató. Isten szolgálja Esterházy János lelki ereje, igazságszeretete és mély hite ma is hatalmas erővel bír, lelkesít és segít. Békétlenségtől szenvedő világunkban üzenete a kiengesztelődés és a béke a visegrádi országok és az egész világ számára.

Dávid Zsuzsanna

Szeretettől lángolni

Újra elérkezett a június, és ezzel a katolikus egyház egyik jelentős ünnepe is, amely bár nem a legrégebbi hagyományunk, szimbolikája, jelentése annál szebb. Jézus Szentséges Szívének ünnepéről van szó, mikor Megváltónkat egy égő szívvel ábrázoljuk.

Mindnyáján tisztában vagyunk vele, mit jelképez a szív. A szerelmesek ezt rajzolják párjuknak címzett leveleik végére, vagy manapság inkább ilyen emojikat küldenek egymásnak, mikor csetelnek; de a gyerek is szívecske alakú mézeskalácsot ajándékozik szüleinek. Születésünktől fogva belénk ivódik, hogy a szív egyenlő a szeretettel. Miért pont a szív lett ennek a nemes érzésnek, vagy inkább elhatárolásnak a jele?

Korunk embere tisztában van vele, hogy testének összes szerve egy sokszorososan összekapcsolt rendszert alkot, egy finoman hangolt gépezetet, amelynek akármelyik „alkatrészének” leállása halálhoz vezet. Minden szervünk szüntelenül fáradozik azon, hogy életben tartson minket. Nekünk ez nem újdonság, de képzeljük el például az Ószövetség korának egy hétköznapi pásztorát. Tudta, hogy ha meglátja kedvesét, felgyorsul a pulzusa, és a halál az utolsó szívdobbanással együtt jön el az emberért. Farkassal találkozva megdermed a szíve a félelemtől, bánatában pedig szorítja a mellkasa. Logikus hát, hogy ez lesz az élet, az érzések központja. Ezért a gondolatért ráadásul nem is szükséges a pátriárkák idejéig menni, elég visszatekinteni egy-két évszázadot, például a XVII. században Alacoque Szent Margit is így tudta, akinek egyik látomásában Krisztus szíve az emberek iránti szeretetben égett, ennek hatására indult eme ünnep is.

Bizonyára sokunknak ismerős Petőfi verssora, miszerint Kukorica Jancsinak „szerelem tüze ég fiatal szívében”. Mily szépen fejezi ki ezt az érzést anyanyelvünk! Az ilyen erős emóció hatására lángolunk, tettekre hajt minket, mindent megtennénk a másikért, saját szükségleteinkre fittyet hányva. Emlékezzünk erre ezen a napon! Nem akar ki, maga Krisztus viszonyul így hozzánk! Képes volt az egyik legalantasabb dologra is értünk, megalázkodott, testet öltött, lekötötte magát a Földre, szenvedést vállalt csak azért, hogy megmentse minket. Mi ez, ha nem a legtisztább öntadás? Gondoljunk csak bele ebbe a mi tökéletlen, emberi szeretetünkbe! Férfi és feleség, szülő és gyermek, közeli barátok. Mindet nagyon tiszta érzésekkel párosítjuk, idealizáljuk, vágyunk rá, de a valóságban rengeteget vétünk ezek ellen a kapcsolatok ellen, és a másik is számtalanszor megsérti ezeket a kötelékeket. Feltételekhez kötjük őket, mert nem vagyunk képesek elfogadni a másikat olyannak, amilyen; nem tudunk nem gondolni magunkra is. Isten tud, feltétel nélkül mindenkiért odaadta önmagát, az oldalát átszűrő római katonáért ugyanúgy, mint az apostolokért.

Másrészt a tűz éget. Pusztít, perzsel, csak hamvakat hagy maga után. Éppen ezért az égő szívet nem csak mint a szeretettől lángra gyúlt jelképet érthetjük, hanem mint a szeretetben szenvedőt is. Ez is az emberi lét velejárója, a csalódás a feljebb említett kapcsolatban, az elárult vagy viszonzatlan szerelem, a rideg szülő, a semmibe vett igyekezetünk a másik javára. Ilyenkor az ember az esetek jelentős részében összeomlik, teljesen elutasítja az ilyen mély intimitás gondolatát is, hisz az hordozza magában a kiábrándulás lehetőségét, az érzelmi sivárságot. De mi van, ha mi vagyunk a bűnösök a kapcsolat egyensúlyának felbomlásában? Lelkiismeret-furdalásunk lesz, amit lehet, hogy elnyomunk? Megpróbáljuk jóvá tenni, vagy csak legyintünk az egészre, és szőnyeg alá söpörjük a dolgot? Tudatosítanunk kell, hogy az Istennel való kapcsolatomban én vagyok az, aki sérti a másikat, bűneimmel én okozok bánatot Istennek, valakinek, aki a lehető legtokéletebben szeret. Ha a hiányos emberi szeretetkapcsolatok megbontásakor akkora bánatot vagyunk képesek érezni, miért nem érezzük ugyanezt, mikor az Úr hibátlan szeretetét árujuk el?

Vezessük figyelmesen életünket, hogy a Szentháromság egy Isten szeretetét mindig szem előtt tartva hozzuk meg mindennapjaink legapróbb döntéseit is! Igyekezzünk rászorgálni arra a mérhetetlen jóra, ami Istentől származik, hogy Jézus Szentséges Szívének ünnepén a kiáradó isteni szeretetnek tiszta lelkiismerettel tudjunk örvenezeni, és ne arra kelljen figyelnünk, áruulásunkkal hol okoztunk fájdalmat Neki!

Balga Zoltán

Könyvajánló

Bodzsár Gyula:

Hányszor kell megbocsátanunk?

A pünkösd előtt megjelent könyv mintegy ráerősít arra a fontos tényre, hogy az emberek a Covid és a háború okozta szenvedésekre, a kilátástalanságra, a világban negatívan ható folyamatokra koncentrálnak és elfeledkeznek a hit tanításairól, hogy ezekkel meg lehetne menteni az emberiséget, de sajnos vannak erők, melyek gátlástalanul az emberiség elpusztításán dolgoznak. Persze mindenkinek igaza van, mint ahogyan az lenni szokott, csak éppen ebből nem kér senki. A tömegek hajbókolva követik a vezéreket a szakadékba, abban reménykedve, hogy majd megússzák. Nem fog sikerülni. Ez a könyv is egyike a sok közül, amelyek megpróbálják a lehetetlent, ráébreszteni magunkat a szomorú valóságra, amíg nem késő.

Bodzsár Gyula, a Kürtös havilap szerkesztője, már ebből a pozícióból is sokan ismerik. Nem tudományos, de olvasmányos szinten igyekszik rámutatni emberi gyengeségeinkre. A szerzőt és könyvét Bertha Éva így jellemzi.

„E könyv szerzőjének nevét jól ismerhetik a REMÉNY állandó olvasói, hiszen katolikus hetilapunk hasábjain gyakran jelennek meg jegyzetei. Bodzsár Gyula termékeny újságíró. Nyitott szemmel jár a világban. Írásaiban – amelyeket most kötetbe rendezve vehet kezébe az olvasó – leggyakrabban az emberi kapcsolatokat, megnyilvánulásokat, véleményeket veszi górcső alá. Kritikusan szemlélve és rámutatva azokra a jelenségekre, amelyek ellentétben állnak a keresztény hittel. (...)

Jó szívvel ajánlom mindazoknak, akik szeretnék tudatos(a)bban megélni hitüket, túllépve a „vasárnapi“ kereszténység határain. És minden olyan érdeklődőnek is, aki ezekből az írásokból ösztönzést kaphat ahhoz, hogy elgondolkodjon hiten, valláson, felebaráti szereteten... És elinduljon, továbblépjön az Istenhez vezető úton.“

Balogh Gábor

Köszöntő

Gyönyörű napra ébredtünk,
mert születésnapot ünneplünk,
s habár múltnak az évek felettünk,
de megköszönjük Istennek,
hogy itt vagy velünk!
Ez a nap most csak a Tiéd,
a köszöntések hangja száll feléd,
kívánjuk, hogy legyél boldog,
életedet, pedig kerüljék el
a bánatok és a gondok.
Hálát adunk érted,
hogy a Jóisten adott nekünk Téged.
Soha nem fogjuk feledni,
hogy mennyire tudsz minket szeretni.
Ezért hát Isten éltesen,
sokáig vezessen és védjen,
mást nem is mondhatok,
csak, hogy boldog születésnapot!!!

Ezzel a verssel és szívünk minden szeretetével, a jó Isten áldásával köszöntjük a legdrágább édesanyát, nagymamát, dédmamát Ipolyhídvégén,

Balla Etelkát,

aki június 9-én 75. életévét töltötte be.

E szép ünnep alkalmából szívből gratulálnak, adjon a jó Isten továbbra is erőt, egészséget, köszönjük odaadó szeretetét, gondoskodását, hogy mindig hazavár bennünket. Köszönjük a jó Istennek, hogy van nekünk, hogy szerethetjük! Lányai: Szilvia és Ivett, vejei János és Walter. Unokái: Lilla és Ivett férjeikkel, vala-mint dédunokái, akik sokszor puszipják: Ágoston, Károly-Bertalan és Botond-Zalán.

Régi nóta,

híres nóta

Járásunkban az idén 23. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirozsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközölünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

Bokrétát kötöttem mezei virágból,
Küldeném is, nem is messze-messze tájról.
Nagy kéklő hegyeken túl fényes, úri házba,
Aranyos kehelybe, szép lány asztalára.

Nézem, nézem az én tarka bokrétámat,
Jobb lesz néked itthon, kis üveg pohárban.
Hervadj el, epedj el, kék ibolyám kelyhe,
Mezei virágnak kunyhóban a helye.

Búza földön, dülőúton megy a lány,
Barna legény lépeget a lány után.
Amint mennek, mendegélnek icipici nyúl,
Búza között az árnyékba szépen meglapul.

Barna kislány, jaj, de régen kísérlek,
Ülj le mellém, ülj le hozzám, ha kérlek.
A leányka nem szól semmit, csak irul-pirul,
Két nagy fülét hegyezi az icipici nyúl.

Arany kalász bizalmasan integet,
Esti csillag halovány fényt hinteget.
Barna legény barna lánynak derekához nyúl,
Csattan a csók, de már erre elszalad a nyúl.

Hajlik a rózsafa, hajlik a lány,
Táncra perdül, ha húzza a cigány.
Hallod-e, hallod-e, barna babám,
Adsz-e egy csókot, szeretsz-e igazán?
Hej, ha ez az éjszaka
három hétig mindig tartana,
Hajlik a rózsafa, hajlik a lány,
Táncra perdül, ha húzza a cigány.
Hallod-e, hallod-e, kis csapodár!
Mért futsz tőlem, karomba gyere már!
Hej, ha egyszer megfoglak,
édes rózsám jól megforgatlak.
Jöjj ide, hallod-e, jöjj szaporán,
Nekünk húzza a cigány, a cigány.

Június a kertekben

Végre megérkezett az igazi nyár, kevés csapadékkal és sok meleggel. A kerttulajdonosok most sem pihenhetnek, ha szép termést akarnak, bőven kell locsolni és védekezni a kártevők ellen.

Ahogy elkezdi felmelegedni az idő, és beindul a növények fejlődése, természetesen egyre több rovarkártevő jelenik meg a kertekben. Talán az egyik legveszélyesebbek a levéltetvek, amelyek óriási pusztítást képesek végezni a növényeken, és ha nem cselekszünk időben, komoly termés kieséssel számolhatunk. Vannak olyan természetes módszerek, amelyek használhatók a kártevők ellen, sőt érdemesebb inkább a megelőzéssel kezdeni. Számos olyan növény létezik ugyanis, amely bevethető úgynevezett levéltetűirtóként.

A fokhagymát nagyon sok kártevő, köztük a levéltetvek sem szeretik a nagyon erős vegyület miatt, amelyet a gerezdek tartalmaznak. Emellett a fokhagyma erős illata összezavarja a levéltetveket, amelyek így távol maradnak a kertetől és a növényektől. Készíthetünk permetszert fokhagymából, zúzzuk össze, keverjük össze vízzel és szappannal, és permetezzük rá a növényekre. Érdemes a növények közé is ültetni néhány fokhagyma növényt, garantáltan kevesebb lesz majd a kártevő a kertünkben. A hagyma, a fokhagymához hasonlóan, erős illata miatt szintén segít a távol tartani a levéltetveket a növényektől és a kertetől, így a növényeink egészséges növekedése is garantált. Vöröshagymát is érdemes ültetni a kertbe a többi növény közé, tökéletes „kártevőriasztóként” funkcionál majd. A körömvirág erős illata teljesen összezavarja a levéltetveket. Emellett számtalan növény illatát „elrejt” a kártevőktől, amelyek így nem szabadulnak rá a zöldekekre, gyümölcsökre.

A menta egy olyan illatos gyógynövény, amely vonzza a levéltetvekkel táplálkozó hasznos rovarokat. Érdemes elhelyezni néhány cseréppel az udvar különböző pontjain, így biztosan odavonzzuk őket.

Ha egy fán vagy bokron tetűfertőzés van, azt úgy tudjuk meg, hogy látjuk, a törzsén a hangyák fel-alá rohagnak. Ez biztos jele a fertőzöttségnek. A levéltetvek a növényi nedvek szívogatása közben olyan anyagot választanak ki (különböző cukrokat), amivel a hangyák a bolyban a királynőt táplálják. A jövés-menés, amit a fákön látunk, azt jelzi, hogy a hangyák szorgalmasan szállítják a tetvek által termelt mézharmatot le, a bolyba.

A kerti növényeink megbetegedését azonban legtöbbször nem pusztán az okozza, hogy a levéltetvek elszívják a nedveket, nagyobb probléma, hogy közben a friss leveleken és hajtásokon apró sebeket ejtenek, amelyeken keresztül különböző gomba- és vírusfertőzések is be tudnak jutni a növénybe. Ezeket a fertőzéseket ráadásul a tetvek viszik egyik növényről a másikra.

Hogyan védekezzünk akkor a tetvek ellen?

Egy agrárszakember szerint a megoldás a hangyáknál keresendő. A hangyák elleni védekezést úgy lehet a legegyszerűbben megoldani, ha fogunk egy folyékony bio egérragasztót, amivel a fatörzs alá egy gyűrűt kenünk. A szakember szerint érdemes ezt a talajszint felett 5-10 cm-rel elvégezni, mert idővel a ragacsgyűrű elszárad, és bepiszkolódik, így esztétikailag nem biztos, hogy túl jól mutat, viszont rendkívül hasznos. Időnként persze érdemes megújítani ezt a ragacsot – de ezzel tényleg meg tudjuk akadályozni, hogy a hangya felmenjen a fára. Attól sem kell tartani, hogy a hangyák sokasága beleragad, annál okosabb állat. Azok a hangyák, amelyek fent maradtak a fán, pár nap alatt elpusztulnak, mert nem tudnak lemenni a bolyba, de az új hangyák sem tudnak feljutni a mézharmatért.

A virágok és bokrok esetében viszont más, „csalogató” növények ültetésével szintén hatékonyan védekezhünk. Ha a rózsafák alá sarkantyúkakat ültetünk, a levéltetvek azokra mennek rá, nem pedig a rózsákra. Ehhez azonban még azt is tudni kell, hogy a levéltetveknek több nemzedéke van, az első még szárnyakkal repül, úgy keresi a helyét és az ideális életfeltételeit. Az első nemzedék így kerül fel a növényekre, utána találják meg a hangyák azt, hogy hol vannak levéltetvek, aztán kezdik el „gondozni” őket. Ha sarkantyúkát ültetünk, a tetvek ennek a nedvét jobban szeretik, így kevésbé érdeklődnek a rózsák vagy a díszfák iránt.

A kártevők mellett érdemes odafigyelni a gyomok elleni védekezésre is. Ennek ideális módja, ha mulcsréteget terítünk a sorok közé. A mulcsréteg segíteni fog a gyomok gyors terjedésének megállításában. Fontos, hogy ne vastagon terítsük le, hogy a meztelen csigák védelmet találjanak alatta.

A veteményesben ritkítsuk ki a sorokat. A ritkításra általában a paszternáknál, a céklánál, a petrezselyemnél, a sárgarépnánál, a kapornál, valamint a nyári salátáknál érdemes odafigyelni. Vannak olyan zöldségfélék, amelyek vetéséhez a júniusi hónap a legideálisabb, ezek elsősorban azok a zöldségnövények, amelyek majd téli tárolásra lesznek szánva. Érdemes ezek közül megemlíteni a fekete retket, a céklát, karalábét, valamint a bimbós kelt.

-ber-

Egy emlékhely, amiről kevesen tudnak

A következő rövid írásban egy olyan kulturális emléket szeretnék bemutatni, amiről kevesen tudnak. Ez pedig a nagykürtösi járásbeli Szelény községben található, pontosabban a Szent Anna-kápolna kertjében lévő síremlékről van szó. A sírkövet a Szelényi család utolsó tagja, Szelényi László emlékére állították. Rajta latin betűs felirat látható, amit évszázadokon keresztül senki nem fordított le. Ám most Mgr. Miroslav Čovan PhD., a pozsonyi Comenius Egyetem Jessenius Orvostudományi Karának adjunktusa segítségével, aki a latin nyelv szakértője, sikerült ezt megfejteni. A fordítás költségeit e sorok szerzője vállalta, és a fordítást tartalmazó hivatalos levelet pedig felajánlotta Szelény község javára, hogy a település lakói is tudjanak Szelényi László lovag bátorságáról. Szelényi László a magyar és a szlovák nemzet közös történelmének része, ám tudomásom szerint a magyar történetírás nem foglalkozott vele.

A síremlék hátoldalán található latin betűk nem láthatók tisztán, így annak megfejtésével nem próbálkoztunk. Talvány viszont egy fontos lépésre került sor, mégpedig a losonci műemlékvédelmi hivatal segítségével sikerült a sírkövet bejegyezni a község kulturális/történelmi emlékei közé.

Szelénynek kb. 160 lakosa van, így a településnek nehéz bármiféle anyagi támogatáshoz jutni. Ezért, amikor tudok és megtehetem, szelényi lakosként magam is hozzájárulok a különféle kulturális/történelmi rendezvényekhez, eseményekhez.

Tóth Ágota, Szelény

A Szlovák Nemzeti Múzeum Báb- és
Játékmúzeuma – Kékkő vára
és a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya

meghívja Önöket a **Balassi éneke**

című rendezvényre
2022. június 27-én 17:00 órára
a kékkői várba

Program:

- a rendezvény megnyitója, a vendégek üdvözlése, ünnepi beszédek
 - a Kékkői Művészeti Alapiskola növendékeinek fellépése
 - Balassi Bálint versei – szavalat
 - Bohuslav Beňo: Kékkő vára és tulajdonosai c. könyv keresztelője
 - A Balassa család Kékkő várában c. kiállítás megtekintése
 - egy pohár bor a Balassák szőlőskertjéből
- Örülünk a találkozásnak,
és mindenkit szeretettel várunk!

A Csemadok Dacsókeszi Alapszervezete szervezésében valósul meg,

2022. június 18-án

JÖVŐKÉPÜNK A MÚLT TÜKRÉBEN

című programsorozatunk előadásokkal, kiállítással, koncertekkel

Helyszín: a helyi kulturális központ - Dacsókeszi

Program:

- 14.30: Koszorúzás Keszihóczi és Dacsó-Lami Dacsó Pál sírjánál, a helyi temetőben
- 15.30: Megnyitó: Cibulfa Gyula, Balogh Gábor
Moderátor: Bodzsár Gyula
- 15.45: A 200 éve született Keszihóczi és Dacsó-Lami Dacsó Pálra emlékezünk
Zuzana Alcnauerová - evangélikus lelkész
Andor Csaba, a Madách Irodalmi Társaság alapítója és tiszteletbeli elnökének előadása

**Bemutatjuk a selmecbányai Bányászati Múzeumból származó
Keszihóczi és Dacsó-Lami Dacsó Pál portréját**

- 16.45: Kois Róbertné Fajcsík Szilvia, néphagyományaink átörökítője Ipolyvorból „Játszani öröm” címmel mutatja be nagyszüleink egykori népi játékkalkulátosságait, melyek a helyszínen ki is próbálhatók
- 18.00: Csábi Meteor együttes és Kati
- 19.00: Alenka Bil'ková - Ali szőlőénekes
- 20.00: AXIS - Dacsókeszi
- 21.00: MÖGISZTER - palóc repper

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

VII. Palóc Világtalálkozó

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, a Tar Lőrinc Baráti Kör és Ipolyszécsényke Község Önkormányzata - mint főszervezők - értesítik a nagyközönséget, hogy az eredetileg 2020-ra tervezett

VII. Palóc Világtalálkozóra

2022. augusztus 5-7. között kerül sor Ipolyszécsénykén.

A háromnapos rendezvény a palócság kultúrájának színes palettáját hivatott bemutatni a népművészet, a képzőművészet, a hagyományápolás és a kézművesség jegyében.

Tisztelettel kérjük a világtalálkozó iránt eddig is érdeklődőket, illetve az ezen továbbra is részt venni szándékozókat, valamint azokat, akiknek felkeltettük az érdeklődését, hogy kísérjék figyelemmel az erről kiadott tájékoztatásokat, és kapcsolódjanak be a programokba.

Tisztelettel: a Szervezők

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

**KULT
MINOR**

**E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és
a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.**

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0918/19 63 37. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.